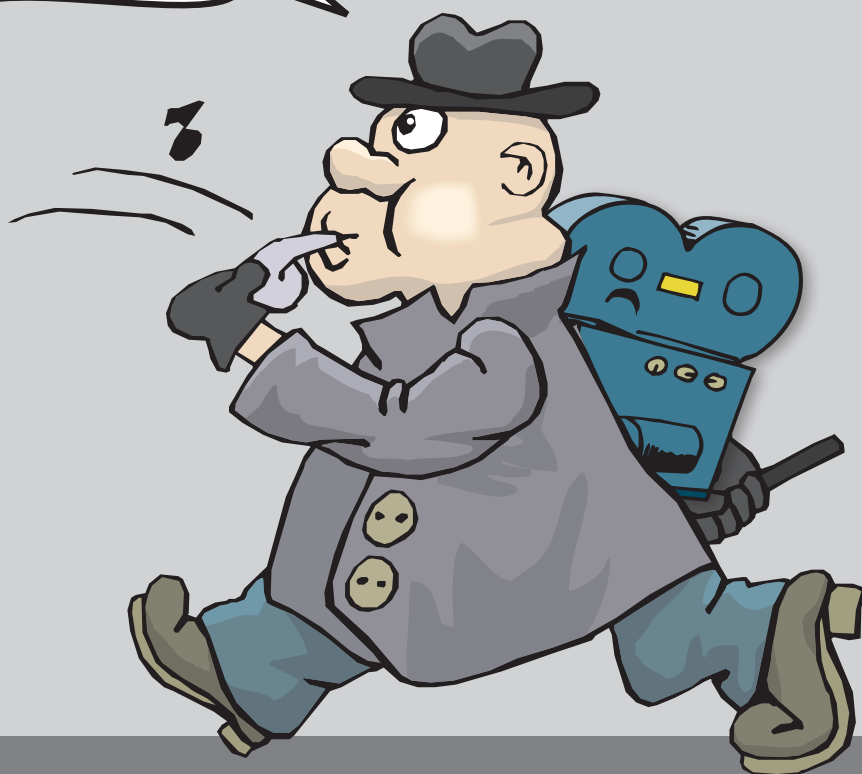

פרק ג' - חידות מילוליות

בזרים יקרים,
בואו נתאמן ונרצו את
שיטות החסימה

1. לנרית יש 5 גורי חתולים, וצלחת עם 5 קעריות חלב.
 כיצד יכולה נרית לחלק את קעריות החלב לגורים,
 כך שכל גור יקבל קערית אחת ובכל זאת תישאר קערית אחת בצלחת?

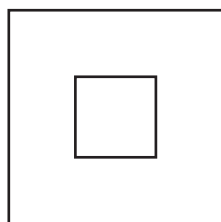
2. לכבוד החג קנתה דרורה כלוב עם שלושה תוכים בתוכו.
 נתנה לצפורה תוכי אחד.
 נתנה לזמירה תוכי אחד.
 נתנה גם לחלי תוכי אחד.
 אם כן איך תסבירו את העובדה שבכלוב נשאר תוכי אחד.

3. כמה עציצים יש בחדר אם בכל פינה יש עציץ, וסביבו שלושה עציצים.

4. אינדיאני לקח עמו לשוק זאב-ערבות גזעי, כרוב עלים נקי וכבש שעיר.
 כאשר הגיעו לנהר, חיכתה להם סירת קאנו צרה, היכולה לשאת בכל מהלך רק את האינדיאני
 עם אחד ה"פריטים".
 בכמה מהלכים הלך ושוב יצליח האינדיאני להעביר את הזאב, הכרוב והכבש, ואיך יעשה זאת?
 זכרו שהזאב אינו "צמחוני" (אסור להשאירו לבד עם הכבש), והכבש אינו כל כך "תמים" (אסור
 להשאירו לבד עם הכרוב).

5. ליוסי יש מספר שווה של אחים ואחיות. מספר האחיות שיש לכל אחת מהאחיות הוא רק חצי ממספר האחים. כמה אחים ואחיות יש במשפחה של יוסי?

6. תולי תעלולי, תולעת הספרים זוללת ספרים בקצב מסחרר. היא התיישבה על מדף שעליו הונחו חמישה ספרים. עוביו של כל ספר הוא 4 סנטימטרים. התולעת התחילה לכרסם בעטיפה הקדמית של הספר הראשון וסיימה בכריכה האחורית של הספר השלישי. איזה מרחק עברה התולעת?

7. אתם נמצאים על אי בודד בצורת ריבוע, ללא מזון וללא מקור מים. במרכז האי יש הר ועליו מעיין מים מתוקים ועצי פרי. אבל... כדי להגיע אל ההר, עליכם לעבור תעלה שרחבה 5 מטרים, ומלאה בתנינים מפחידים. לרשותכם שתי קורות עץ (שנשארו מסירתכם שטבעה). כיצד תגיעו אל ההר?

8. משפחת קליל יצאה לטיול, במהלכו הגיעו בני המשפחה לאגם, שם חיכתה להם סירת משוטים, היכולה לשאת עד 100 ק"ג. מר קליל שוקל 100 ק"ג, מרת קליל 100 ק"ג, הבת שוקלת 50 ק"ג והבן 50 ק"ג. כיצד ובכמה מהלכים יחצו שניהם את האגם?

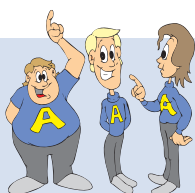
9. חמישה חברים עומדים בתור לקולנוע: הילה עומדת מאחורי סיוון, אביב עומד ממש קדימה, לפני נתיב, וסיוון מאחוריו, בר עומד לפני נתיב. סמנו את סדר העמידה של הילדים

10. יונתן הקטן רץ בבוקר אל הגן, הוא טיפס על העץ...
אבל העץ היה חלק ולכן בכל שעה, הוא הצליח לטפס 3 מטרים בכל פעם אך החליק 2 מטרים
חזרה. גובה העץ היה 30 מטרים. תוך כמה זמן יצליח יונתן להגיע לקצה העץ?

11. בטיול להר תבור, בדרך לפסגת ההר, ראיתי מולי כיתה מאוד מוזרה:
היו שם מורה ושלושה תלמידים. כל תלמיד החזיק בידם של ארבעה תלמידים נוספים, וכל אחד
מהם החזיק בידם של חמישה אחרים. כמה סך-הכל טיפסו אל התבור?

12. החידות הבאות הן חידות "קפד ראשו" - כלומר יש למחוק את האות הראשונה של
המילה המתאימה להגדרה הראשונה, כדי לקבל את המילה המתאימה להגדרה
השנייה.

- א. הוא נובח, אך אם תסיר ראשו, הוא יהיה איבר בגוף. _____
- ב. אוכל לבהמה, הסר ראשון ויתקבל צאצא של אביו. _____
- ג. זוחל מסוכן, שאם תסיר את ראשו הוא מרגיש. _____
- ד. זורם בעמק, אך אם תסיר ראשו יהיה מקום גבוה. _____
- ה. עושים אותה מחלב, ואם מסירים את ראשה היא החכמה. _____
- ו. שולים אותה מהים, ואם מסירים ראשה היא בת הנכדה. _____
- ז. בהמת משא, ואם תסיר ראשו יתקבל ריח נעים. _____
- ח. רהיט לשבת עליו, הסר ראשו ויתקבל אמן עם אזמל. _____
- ט. נורה מלוע תותח, הסר ראשו והוא מצב צבירה שאינו מוצק ואינו נוזל. _____
- י. דומה דמיון רב למישהו, הסר ראשו ותקבל חיה גדולה. _____
- יא. רמש שטווה קורים, הסר ראשו והוא מתפתל בין הרים. _____
- יב. לא ער, הסר ראשו והוא נמצא בפה. _____
- יג. נופלת ממטוס וגורמת נזק, הסר ראשה ופתאום היא מופיעה. _____
- טו. מין קופסה גדולה, הסר ראשה והוא כעס. _____
- טז. עיר בישראל, הסר ראשה והיא נאה מאוד. _____
- יז. מקום בעולם, הסר ראשו והוא צמח מאכל. קשה!! _____
- יח. מוצץ דם, הסר ראשו והוא יתקן את הכורסה. _____
- יט. מתכת יקרה, הסר ראשה- תן עוד. _____
- כ. חודש עברי, הסר ראשו והתרנגולות יהיו בו. _____
- כא. הוא מאיר, אך אם תסיר ראשו הוא בורח. _____
- כב. מציירים בעזרתו ואם מסירים את ראשו הוא צבע הים. _____

אגוז קשה במיוחד!! חידה קבוצתית

13. באזור נידח בדרום סין, היו שני כפרים סמוכים זה לזה. כפר אחד של שקרנים, וכפר שני של דוברי אמת. אנשי הכפרים היו מבקרים זה את זה. כשמרקו פולו, מגלה עולם הנודע, הגיע לאחד הכפרים הוא הצליח מייד לגלות באיזה משני הכפרים הוא נמצא- כפר השקרנים או הכפר של דוברי האמת. בפקחותו, מרקו פולו הציג לתושבים שאלה אחת, שהתשובה עליה היא "כן" או "לא". מה הייתה השאלה שמרקו פולו שאל?

את הפתרונות יש לשלוח ל- club@eshcolot.com

14. מצאו את הפתגם המסתתר ב"מילה" הבאה.
שימו לב, המילים כתובות משמאל לימין. לאחר שתמצאו את המילים סדרו אותן, כך שיתקבל הפתגם המוכר.

נמסיבוטסיינשהדחאה

15. גלו את חוסר ההגיון אשר בסיפור.
בשנת 1927 בתאריך ה-24 לנובמבר התפרסמה בעיתון יומי בלונדון מודעת האבל הבאה:

**סר לודויג ג'ון גיבור מלחמת העולם הראשונה, נפטר.
הלוויתו תצא מחר ב-14:00 מבית העלמין המרכזי.**

16. ספינתו של מר רובינזון נור נטרפה והוא נמצא על אי בודד.
השעון שלו התקלקל. לרשותו רק שני נרות שיכולים לדלוך שעה כל אחד וגפרורים.
האם מר נור יוכל למדוד את הזמנים הבאים בעזרת הנרות? הסבירו.
- איך הוא ימדוד 45 דקות (שלושת רבעי השעה)?, או:
- איך הוא ימדוד 15 דקות (רבע שעה)?

17. לאבא של דני שלושה בנים:

איקס

מיקס

_____ י

18. למלך פרס הייתה בת יפהפייה יום אחד הוא הודיע לכל הנסיכים :
בארמון שלי יש שטיח גדול מאד שבמרכזו מונחת תיבת זהב, מי שיצליח לקחת את התיבה מבלי
שרגליו יגעו בשטיח ומבלי להיעזר בשום כלי, יזכה בביתי לאישה.
נסיכים רבים הגיעו וניסו, אבל רק נסיך אחד הצליח, כיצד עשה זאת?

19. התשבץ הבא הוא תשבץ צירופים.

כדי להשלים אותו, יש להשלים את המילים המתאימות להגדרות, על פי הצירופים הרשומים. המספרים המופיעים בתחילת הגדרה, מציינים את מספר התאים המתאים להגדרה. גלו את המשפט המסתתר מאחורי ההגדרות.

הגדרות:

1+2: פיסת אדמה בלב הים

דוגמה: התשובה היא "אי" ולכן נרשום מילה זו בתאים 1 ו- 2.

2+3: המטבע הנהוג ביפן.

4+5+6: שאינו טיפש.

6+7: מהירות הקול.

8+9+10: איש הנשוי לאישה.

10+11: נשאר לישון.

12+13: "כן" באנגלית.

13+14: "כן" בספרדית.

14+15+16: עוף שמגדלים בשובר (זכר).

--	--	--	--	--	--

16 15 14 13 12 11

--	--	--	--

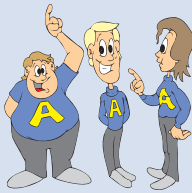
10 9 8 7

--	--	--

6 5 4

	י	א
--	---	---

3 2 1

חידה קבוצתית

20. השלימו את התשבץ הבא על פי ההגדרות.
את הפיתרונות יש לשלוח ל- club@eshcolot.com

			2.		1.
	5.	4.		3.	
				6.	
					7.
		9.			8.
			11.		10.
		13.	12.		
				15.	14.
				16.	

אופקיי:

1. מעשייה.

3. דוחף משהו פנימה.

6. חזיון שרואים בזמן השינה.

8. לעצמי.

9. ההיפך מרעש.

10. שאינו מכוער.

12. פרח נוי קוצני.

14. זרק.

16. כיסוי של סיר.

אנכיי:

2. אשפה.

3. דבר שבא במקום דבר אחר.

4. חייל שתפקידו להגיש

עזרה ראשונה לנפגעים.

5. בתוכם.

7. השתלשלות הסיפור בספר

או בסרט.

11. צועד.

13. שיער שבקצה העפעפיים.

15. במקום ההוא, לא פה.

כעת, השלימו את המקומות הריקים על-פי המספרים המופיעים בתשבץ (ראו דוגמה) וגלו פתגם מוכר.

--	--	--	--	--

11 8 10 6 3

--	--	--	--	--	--

11 5 9 6 16 5

--	--	--	--

11 9 7 16

--	--	--

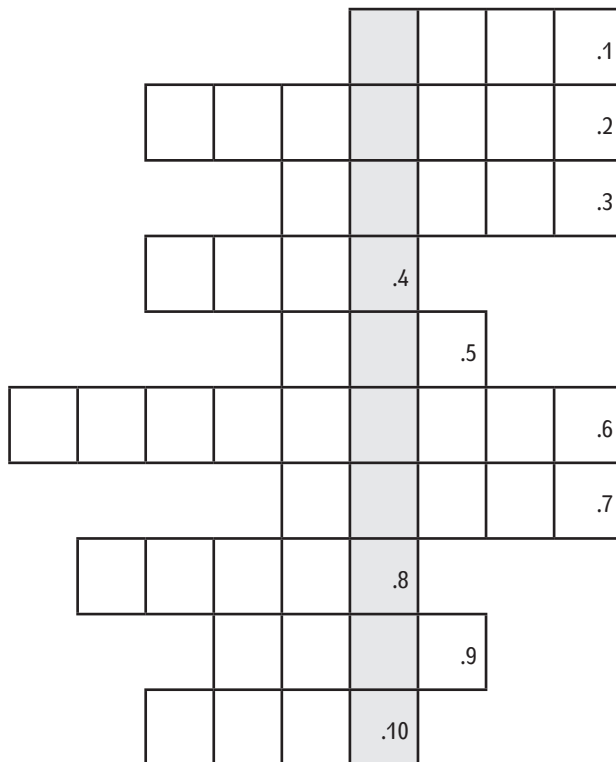
2 12 1

21. פתרו את התשבץ הבא לפי ההגדרות הרשומות בציוד:

הגדרות:

1. הדבר שמנסים להשיג, יעד.
2. פתיחות וקבלה של דיעות ומנהגים שונים, גם אם אינם מקובלים על השומע.
3. שיתוף פעולה המכוון להתאמה בין חלקים או פעולות של אנשים שונים.
4. החלק החשוב ביותר.
5. ההיפך מעיקר, הדברים הלא חשובים.
6. ביצוע תהליך לפי שלבים המתוכננים מראש.
7. הכנת תוכנית מפורטת.
8. "טריק", תחבולה.
9. חלוקה וסידור של אנשים, חיות וחפצים בדרך מסוימת.
10. דרך מסודרת לעשיית פעולות, על-פי עקרון כלשהו.

העתיקו את האותיות המופיעות בעמודה המסומנת, מהסוף להתחלה. קיבלתם עקרון חשוב במשחקי חשיבה וגם בחיים:

כמה מלים על חידות הגיון:

לפעמים, עלינו להתמודד עם מצבים שבהם עלינו לעבד מספר רב של פריטי מידע. כך למשל בבעיות הגיון. בעיות הגיון עשויות להיראות מסובכות, אך למעשה אין צורך בידע מיוחד כדי לפתור אותן. בחלק הבא נראה כיצד הגיון בריא ועבודה שיטתית הם כל מה שצריך כדי להתמודד עם האתגר בהצלחה.

22. משלוח מנות

דני רוצה לשלוח משלוחי מנות לשלושה עולים חדשים, אל מרכז הקליטה.
הוא קיבל פתקים עם פרטים על העולים, אבל הוא איבד אותם.
הוא זוכר את שמותיהם: רות, יורם ואולגה.
שמות המשפחה שלהם: נחום, ירקוני ולבני.
גילם: 7, 9 ו-10.
הוא זוכר גם שהבת ששם משפחתה נחום גדולה מאולגה ב-3 שנים.
זה ששם משפחתו הוא לבני, גילו 9.
התוכלו לעזור לדני לשחזר את השמות, שמות המשפחה והגילים של שלושת הילדים?

23. **חידה אישית** - את הפתרונות שלחו לכתובת: club@eshcolot.com
המגפיים של...

שלושה חברים הלכו בדרך ("בים בם בום..."). כל אחד מהם נעל זוג הנעמלות.
מן הרמזים הבאים ניתן לגלות את שמות הילדים ולמצוא את צבע ומידת הנעליים של כל אחד מהם.
רמזים:

- הנעליים במידה 38 היו כחולות; הן לא ניקנו על-ידי נחום.
- מיכאל בחר בנעליים השחורות
- לליסנוב, שקנה את הנעליים האדומות, יש רגליים יותר גדולות מאשר ל ניר.

	אדום	כחול	שחור	39	38	37	ליסנוב	נחום	אילנית
גדי									
מיכאל									
ניר									
שחור									
כחול									
אדום									
37									
38									
39									

24. ברשותך שני שעוני חול. האחד מודד 11 דקות ואילו השני מודד 7 דקות. איך ניתן למדוד 15 דקות באמצעות שני השעונים?

25. הציבו סימני חיבור או צמצמו רווחים בין הספרות כדי להגיע לשוויון:

$$100 = 7\ 6\ 5\ 4\ 3\ 2\ 1$$

26. מירי בת 24. היום היא גדולה פי 2 מהגיל של חני כשמירי הייתה בגיל של חני. בת כמה חני היום?

27. מה נודד בכל העולם אבל תמיד נשאר בפינה?

28. נהוג לחשוב ששנה בחיי אדם שווה לשבע שנות כלב.

אבא של צביקה בן 36.

לכלבה של צביקה נולד היום גור.

בעוד כמה שנים אבא של צביקה והגור החדש יהיו בני אותו גיל בשנות אדם?

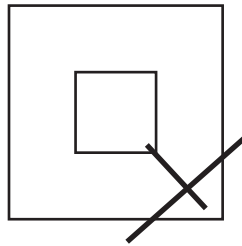
29. מה שייך לנו, אף פעם לא רוצים להיפטר ממנו, ואנשים אחרים משתמשים בו יותר מאיתנו?

פתרונות

חידות מילוליות

1. נירית מחלקת 4 בקבוקים ל- 4 גורים, ונותנת בקבוק אחד עם הצלחת לגור החמישי.
2. לאחת מהן, היא נתנה את הכלוב ביחד עם התוכי.
3. בחדר יש 4 עצצים: עציץ בכל פינה, ומולו שלושת העציצים האחרים.
השיטה בפתרון בעיות מסוג זה היא לרשום את כל המהלכים האפשריים, וכאשר מגיעים לחסימה-
לעקוף אותה באמצעות מהלך-סרק המבזבז זמן אך מביא לפתרון.
4. העוגן הוא ה"פריט" שאסור לו להימצא לבד עם אחד משני ה"פריטים" האחרים: הכבש. לכן, צריך
להעביר את הכבש במהלך הראשון.
האינדיאני מעביר את הכבש
האינדיאני חוזר.
האינדיאני מעביר את הכבש (או הכרוב)
האינדיאני מחזיר את הכבש. (מהלך סרק!)
האינדיאני מעביר את הכרוב (או הזאב)
האינדיאני חוזר.
האינדיאני מעביר את הכבש.
5. ארבעה אחים ושלוש אחיות.
6. 12 סנטימטר
7. יש להניח את הקורות כך:

8. כאן נחוץ מהלך סרק – הבת והבן צריכים לעבור פעמיים את הנהר כדי להחזיר את הסירה לאב
ולאם ולאפשר את הפתרון):
הבת והבן עוברים
הבן חוזר
האם (או האב) עוברת
הבת חוזרת
הבת והבן עוברים (מהלך סרק!)
בן חוזר
האב עובר
הבת חוזרת הבן והבת עוברים

9. אביב, סיוון, הילה, בר, נתיב.
10. יונתן יגיע לקצה העץ לאחר 28 שעות.
מכיוון שיונתן עולה 3 מ' בשעה ומחליק 2 מטרים, הוא מתקדם ב- מטר בכל שעה. לכן, לאחר 27 שעות יונתן יהיה בגובה 27 מטרים. בשעה ה- 28 הוא יגיע לקצה העץ (ומשם כבר יחליק חזרה).
11. רק אחד (הדובר) טיפס אל ההר, השאר היו בדרכם למטה. פתרון מהסוף להתחלה.
12. א. כלב, לב
ב. תבן, בן
ג. נחש, חש
ד. נהר, הר
ה. גבינה, בינה
ו. פנינה, נינה
ז. חמור, מור
ח. ספסל, פסל
ט. פגז, גז
י. כפיל, פיל
יא. עכביש, כביש
יב. ישן, שן
יג. פצצה, צצה
טו. ארגז, רגז
טז. חיפה, יפה
יז. קשמיר, שמיר
יח. ערפד, רפד
יט. זהב, הב
כ. אלול, לול
כא. פנס, נס
כב. מכחול, כחול
13. חידה קבוצתית
14. טובים השניים מן האחד.
15. כדי להגיע לפתרון כדאי לציין על הלוח את זמני שתי מלחמות העולם שכן הפתרון נעוץ בהן:
מלחמת העולם הראשונה נערכה בין השנים 1914-1918 מלחמת העולם השנייה נערכה בין השנים 1939-1945. בשנת 1927 איש לא ידע שתתרחש מלחמת עולם נוספת כעבור 12 השנה ולכן מלחמת העולם הראשונה נקראה אז מלחמת העולם או המלחמה הגדולה ובוודאי שלא מלחמת העולם הראשונה.

16. **מדידה של 45 דקות:** מדליקים נר אחד ובו זמנית את הנר השני משני קצותיו. כאשר הנר השני ייכבה כעבור חצי שעה בדיוק. עכשיו מדליקים את הקצה השני של הנר הראשון (שנותרה לו חצי שעה לדלוק. מרגע זה ועד כיבוי של הנר הראשון תעבור רבע שעה בדיוק.

מדידה של 15 דקות: באופן דומה, נדליק בו זמנית את שני הפתילים כאשר פתיל אחד גם יודלק משני הצדדים. הפתיל שדולק משני הקצוות יכבה בדיוק כעבור חצי שעה. ברגע זה נדליק גם לפתיל השני שנשארה לו חצי שעה את הקצה השני ברגע שהלה יסתיים תעבור עוד רבע שעה ובסך הכל 45 דקות בדיוק.

17. דני!!!

18. הנסיך גלגל את השטיח עד שהגיע לתיבה ולקח אותה.

19. 1+2: פיסת אדמה בלב הים: אי

2+3: המטבע הנהוג ביפן: ין

4+5+6: שאינו טיפס: חכם

6+7: מהירות הקול: מכ

8+9+10: איש הנשוי לאישה: בעל

10+11: נשאר לישון: לנ

12+13: "כן" באנגלית: יס

13+14: "כן" בספרדית: סי

14+15+16: עוף שמגדלים בשובך (זכר): יון

והמשפט המתקבל הוא: אין חכם כבעל ניסיון.

20. חידה קבוצתית

21. שיתוף פעולה

						ה	ר	ט	מ	1.
				נ	ו	ל	ב	ו	0.	2.
			ם			ו	א	י	ת	3.
				י	ק	ר				4.
				ל		פ	ט			5.
			ל	ו	ע	פ	ר	ד	0.	6.
					ו	ו	נ	כ	ת	7.
				ו	י	כ	ת			8.
					ו	י	מ			9.
					ט	י	ש			10.

22. פתרון:

כאשר מתמודדים עם משימות כמו חידות הגיון, כדאי לעבוד בדרך שיטתית. בשלב ראשון, קוראים בעיון את כל נתוני הבעיה. (אפשר למתוח קו מתחת לפרטי המידע החשובים). לאחר הקריאה, מארגנים את הנתונים בטבלה שמכילה את כל האפשרויות הקיימות. למשל:

	נחום	ירקוני	ליבני	7	9	10
רות						
יורם						
אולגה						
7						
9						
10						

בשלב השני, משבצים את כל פרטי המידע, שעולים באופן מיידי מנתוני הבעיה, בתוך הטבלה. הסימן "x" מייצג את המילה "לא" ו הסימן "v" מייצג את המילה "כן". שלב זה מקטין את האפשרויות, ולפעמים גם חושף מידע וודאי חדש.

למשל: הילדה ששם משפחתה נחום לא יכולה להיות יורם (מדוע?), מסמנים x בתא יורם/נחום. מן הנתונים ברור שהיא גם לא אולגה (מדוע?), כך שאפשר לסמן x גם בתא אולגה / נחום. לכן, רות היא הילדה ששם משפחתה נחום- זו האפשרות היחידה שנותרה. כעת סמנו v בתא המתאים ו- x-ים בשאר התאים של שמות המשפחה.

אם רות נחום גדולה ב- 3 שנים מאולגה, היא חייבת להיות בת 10 ואולגה בת 7 (מדוע?). סמנו v-ים בתאים רות/ 10, אולגה / 7, ו- x-ים בתאים הריקים בכל שורה ועמודה שבהן מופיעים סימני ה- v.

	נחום	ירקוני	ליבני	7	9	10
רות	v	x	x	x	x	v
יורם	x			x		x
אולגה	x			v	x	x
7	x					
9	x					
10	v	x	x			x

כעת, ניתן לראות מן הטבלה שיורם בן 9, כך שאפשר לסמן v בתא יורם / 9.

מן הנתונים ידוע שליבני בן או בת 9, לכן זה חייב להיות יורם. סמנו v בתאים הנותרים בשורה ובעמודה שלתא זה, וזא סמנו v בתא יורם / ליבני, ו- x בכל שאר התאים הריקים שנותרו בעמודה ובשורה של תא זה.

10	9	7	ליבני	ירקוני	נחום	
v	x	x	x	x	v	רות
x	v	x	v	x	x	יורם
x	x	v	x		x	אולגה
			x		x	7
			v	x	x	9
			x	x	v	10

עכשיו, ניתן לראות שהתאים הריקים שנותרו בטבלה חייבים להיות v-ים, שכן השורות והעמודות שלהם מכילים רק x-ים, כך שהם חושפים את ירקוני כשם המשפחה של אולגה בת ה-7. לסיכום: רות נחום, בת 10. יורם ליבני, בן 9. אולגה ירקוני בת 7.

23. חידה אישית
24. נפעיל את שני השעונים ביחד. כשהחול מפסיק לזרום בשעון של ה-7 דקות נהפוך אותו. כשהחול מפסיק לזרום בשעון של ה-11 דקות נהפוך שוב את השעון של ה-7 הדקות. כשהוא יסיים עברו 15 דקות !
25. $100 = 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7$
26. זוהי בעיה עם שני נעלמים אך ניתן לפתור אותה גם בניסוי וטעייה. למשל: אם חני בת 14 אז כשמירי הייתה בת 14 חני הייתה בת 4 (לפני 10 שנים) ו-24 הם הרבה יותר מ-4 כפול 2. לכן חני גדולה יותר מ-14 וכך הלאה.
27. בול.
28. כעבור 6 שנים כשאבא של צביקה יהיה בן 42.
29. השם שלנו.